

Preken 1. November 2009 i Lørenskog kirke

Allehelgen

Kapellan Elisabeth Lund

Vi vil at livet skal være godt. Vi drømmer kanskje om å finne veien til lykke. Vi lengter etter Paradiset. Kanskje det er en slags hjemlengsel til det Paradiset Gud en gang skapte. Eller til det paradiset som en gang kommer.

Prekenteeksten i dag, er begynnelsen på det som kalles Bergprekenen i Bibelen. Det er på en måte Jesus sin programerklæring. Vi skal høre saligprisningene som handler om hvem Jesus kaller salige, eller lykkelige som det betyr.

Og denne lista over hvem som er lykkelige er nok ikke en liste som noen av oss ville laget. Den er nok litt uvant for vår måte å tenke på, for den ramser ikke opp de som har livet i orden og som har nok av alt de trenger. Jesus kaller de salige, som går på den veien han har gått. Den veien som fører gjennom det vonde og til det evige livet.

Det står skrevet i evangeliet etter Matteus i det 5. Kapittel:

Da Jesus så folkemengden, gikk han opp i fjellet. Der satte han seg, og disiplene samlet seg om ham. Han tok til orde og lærte dem:

«Salige er de som er fattige i sin ånd, for himmelriket er deres.

Salige er de som sørger, for de skal trøstes.

Salige er de ydmyke, for de skal arve jorden.

Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes.

Salige er de barmhjertige, for de skal få barmhjertighet.

Salige er de rene av hjertet, for de skal se Gud.

Salige er de som skaper fred, for de skal kalles Guds barn.

Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld, for himmelriket er deres.

Ja, salige er dere når de for min skyld håner og forfølger dere, lyver og snakker ondt om dere på alle vis. Gled og fryd dere, for stor er den lønn dere har i himmelen. Slik forfulgte de også profetene før dere.

Slik lyder Herrens ord.

Jeg tror ikke så mange av oss som er her i dag vil kalle oss lykkelige. Mange av oss er mennesker som sørger.

Hvis vi skulle laget en sånn liste, ville vel heller sagt: Lykkelige er de som ikke har mista noen, de som er rike, de som er mette.

Jesus snur alt på hodet. Saligprisningene er ord om et liv som Jesus ber disiplene sine om å leve. Det er en annerledes vei. Guds rike er et bakvendtland.

Det er ikke et liv der det er om å gjøre å alltid ha det godt. Men det er om å gjøre å være god. Jeg tenker at Jesus snakker om et liv som bærer. Som tåler virkeligheten. Som ikke flykter fra det som er vondt og vanskelig, men som går gjennom det, eller bæres gjennom det når det blir nødvendig.

De salige der er de som er fattige i sin ånd, de ydmyke, de som sørger, de som hungrer og tørster etter rettferdighet.

Guds rike er nemlig for de som innser at de trenger Gud. De som er fattige eller tomme. Som er åpne for å ta imot noe utenfra. Det er for de som sørger og lider over ondskap og død. For de som står med åpne hender og tar imot en gave uten å tenke at de har krav på den. For de som lider under urett mot seg selv eller andre.

Guds rike legges i de tomme hendene. Gis til de som ikke har.

For det er det at vi ikke har, det at vi tørster og lengter som åpner for kraften fra Gud, for Guds nærvær. Vi kan ikke gjøre oss fortjent til det.

Og de som tar imot, vil etter hvert ligne Gud litt mer ved å vise barmhjertighet, være rene av hjertet og skape fred.

Det viktigste i det livet blir ikke å finne lykken, men å ta imot Gud og det han vil gi og å gi det videre til andre.

Vi kan få være fattige, tomme og sørgende mennesker som står med åpne hender og åpne hjerter. Lengtende mennesker.

Vi drømmer kanskje om Paradiset. Og av og til er livet en letthet og en glede, en følelse av at alt er på plass og at ingenting mangler. Men i sorgen er drømmen om det gode livet kraftløs og fjern, uten duft og farge. Alt er grått.

Det Paradiset Gud skapte hørte til i en urtid, og i sorgen føles det også kanskje så langt borte. Selv om det gode livet vårt kanskje ble levd for bare et år, noen måneder eller uker siden.

Linn Stokke har skrevet et dikt, som står i en bok hun gav ut etter at den første mannen

hennes døde. Jeg skal lese det.

Sorg.

Det hemmelige landet.

Det ensomme landet.

Mitt land.

Ingen kan skrive ordene for meg,
for bare jeg opplever sorgen på min måte.

Jeg forstår ikke hva død er.

Men tankene tenkes igjen og igjen

så jeg kan akseptere

at død er.

Hvordan se livet, hvis jeg ikke vil se døden?

Jeg må oppsøke tankene.

Aldri vike unna.

Bare i smerten er roten til det nye livet.

Jeg synes det diktet forteller noe om å velge den vanskelige veien fordi det er den som fører til livet. Vi kommer ikke unna hvis vi vil kjenne livet og hvis vi vil gå mot en bedre framtid.

Jeg tror Jesus har vist oss den veien vi må gå når vi møter det vonde i livet. Gjennom sitt eget liv. Den går gjennom fornedrelse, fattigdom, sorg, sult og tørst. Alle som sørger vet noe om å være på den veien. Den vonde og vanskelige veien. Det er ingen vei over, ingen vei på siden. Bare en vei som går om Golgata.

Ved korset som står der kan vi få gråte over alt som er ødelagt i livene våre, over alle håp som er knust og de splintrede drømmene våre.

Der kreves det ikke noe av oss.

Heller ikke tro. Vi kan få rope de ordene som Jesus ropte da han hang på korset: ”Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?” Vi kan få være tomme og fattige i vår ånd.

Jeg opplever at det å få tømme ut alt hos Jesus viser meg en vei videre. En vei mot et liv. Det er ingen ”bli-lykkelig-formel”, men Jesus kan gi den som er tom kraft, den som er i mørket lys, den som sørger trøst og håp. Det er ingen lett vei, eller noen lettvint løsning, men vi kan

få det vi trenger til å gå den vanskelige veien. Av Han som valgte veien gjennom døden for å åpne vår vei til det evige paradiset.

Himmelriket legges i de tomme hendene.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet til evighet.